
PRIJATÉ TEXTY

P8_TA(2017)0086

Zimbabwe, prípad pastora Evana Mawarireho

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. marca 2017 o Zimbabwe: prípad pastora Evana Mawarireho a iné prípady obmedzovania slobody prejavu (2017/2608(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Zimbabwe,
- so zreteľom na miestne vyhlásenie EÚ o miestnej správe z 30. júna 2016,
- so zreteľom na miestne vyhlásenie EÚ o násilí z 12. júla 2016,
- so zreteľom na spoločné miestne vyhlásenie EÚ o únose Itaia Dzamaru z 9. marca 2017,
- so zreteľom na tlačové vyhlásenie zimbabwianskej Komisie pre ľudské práva o verejných protestoch a počínaní polície,
- so zreteľom na rozhodnutie Rady (SZBP) 2016/220 z 15. februára 2016¹, ktorým sa predlžuje platnosť reštriktívnych opatrení EÚ voči Zimbabwe do 20. februára 2017,
- so zreteľom na vyhlásenie vysokej predstaviteľky v mene EÚ z 19. februára 2014 o preskúmaní vzťahov medzi EÚ a Zimbabwe,
- so zreteľom na všeobecnú politickú dohodu, ktorú v roku 2008 podpísali tri hlavné politické strany, a to ZANU PF, MDC-T a MDC,
- so zreteľom na závery Rady Európskej únie z 23. júla 2012 o Zimbabwe a na vykonávacie rozhodnutie Rady 2012/124/SZBP z 27. februára 2012, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 2011/101/SZBP o reštriktívnych opatreniach voči Zimbabwe²,
- so zreteľom na Africkú chartu ľudských práv a práv národov z júna 1981, ktorú Zimbabwe ratifikovalo,
- so zreteľom na usmernenia EÚ v oblasti presadzovania a ochrany slobody náboženského vyznania alebo viery,

---

¹ Ú. v. EÚ L 40, 17.2.2016, s. 11.

² Ú. v. EÚ L 54, 28.2.2012, s. 20.

- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z decembra 1948,
  - so zreteľom na ústavu Zimbabwe,
  - so zreteľom na Dohodu z Cotonou,
  - so zreteľom na článok 135 ods. 5 a článok 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže zimbabwejský ľud trpí dlhé roky pod vládou autoritárskeho režimu prezidenta Mugabeho, ktorý si udržuje moc prostredníctvom korupcie, násilia, volieb vyznačujúcich sa nezrovnalosťami a brutálneho bezpečnostného aparátu; keďže zimbabwejský ľud už desaťročia nezažil skutočnú slobodu a mnohí ľudia vo veku do 30 rokov preto poznajú len život v chudobe a s násilnými represiami;
  - B. keďže nezávislé hnutie #ThisFlag, ktoré je aktívne v sociálnych médiách a ktoré založil Evan Mawarire, pastor a obhajca ľudských práv pôsobiaci v Harare, vystupňovalo frustráciu občanov z Mugabeho režimu počas minuloročných protestov proti nečinnosti vlády, pokiaľ ide o boj proti korupcii, beztrestnosti a chudobe; keďže pastor Mawarire vyzval vládu, aby riešila problém upadajúcej ekonomiky a rešpektovala ľudské práva; keďže hnutie #ThisFlag sa opiera o podporu cirkví a strednej triedy, ktoré sa doposiaľ snažili vyhýbať sa pouličnej politike;
  - C. keďže pastor Evan Mawarire už bol zatknutý na základe obvinení z podnecovania na páchanie násilia na verejnosti, v júli 2016 bol prepustený a následne v ten istý mesiac opustil Zimbabwe zo strachu o svoju bezpečnosť a bezpečnosť svojej rodiny;
  - D. keďže 1. februára 2017 bol pastor Evan Mawarire pri svojom návrate do Zimbabwe uväznený na letisku v Harare; keďže spočiatku bol obvinený z „rozvracania ústavnej vlády“ podľa oddielu 22 trestného poriadku, čo je trestný čin, ktorý sa trestá odňatím slobody až na 20 rokov; keďže 2. februára 2017 pribudlo ďalšie obvinenie z hanobenia štátnej vlajky podľa oddielu 6 zákona o zimbabwejskej štátnej vlajke; keďže pastor Mawarire bol prepustený iba na kauciu po tom, ako strávil deväť dní vo vyšetrovacej väzbe;
  - E. keďže zimbabwejska Komisia pre ľudské práva vyjadrila vo verejnom vyhlásení hlboké znepokojenie nad brutalitou a násilným zásahom polície, pričom uviedla, že boli porušené základné práva demonštrantov, a vyzvala zimbabwejské orgány, aby záležitosť vyšetrili a páchatel'ov postavili pred súd;
  - F. keďže 9. marca 2015 piati neznámi muži uniesli z holičstva v Harare novinára a politického aktivistu Itaia Dzamaru; keďže Najvyšší súd nariadil vláde, aby začala pátranie po Dzamarovi a aby súd každé dva týždne informovala o pokroku, až kým sa nezistí, kde sa nachádza; keďže osud Itaia Dzamaru je stále neznámy;
  - G. keďže Promise Mkwanzí, líder sociálneho hnutia #Tajamuka, ktoré sa spája s júlovým štrajkom, bol pred výzvou na „štrajk 3.0“ naplánovaný na 31. august 2016 zatknutý a obvinený z podnecovania verejného násilia a prepustený na kauciu; keďže ďalšia aktivistka hnutia #Tajamuka Linda Masarirová, ktorá už v minulosti bola zatknutá v máji 2015 a následne prepustená na kauciu, bola opäť zatknutá počas protestov v júli 2016;
  - H. keďže vo februári 2017 bola predĺžená platnosť reštriktívnych opatrení EÚ voči

zimbabwianskemu režimu, a to až do 20. februára 2018; keďže na prezidenta Mugabeho, Grace Mugabeovú a spoločnosť Zimbabwe Defence Industries sa naďalej vzťahuje zmrazenie aktív a zákaz cestovania; keďže v platnosti zostáva i zbrojné embargo; keďže EÚ zrušila obmedzenia uvalené na 78 osôb a osem subjektov;

- I. keďže Zimbabwe je signatárom Dohody z Cotonou, v ktorej článku 9 sa stanovuje, že rešpektovanie ľudských práv a základných slobôd je nevyhnutným prvkom spolupráce medzi AKT a EÚ;
- J. keďže suma vo výške 234 miliónov EUR vyčlenená na národný indikatívny program (NIP) pre Zimbabwe na obdobie 2014 – 2020 v rámci 11. Európskeho rozvojového fondu má byť určená na tri hlavné oblasti, a to zdravotníctvo, hospodársky rozvoj založený na poľnohospodárstve a správu a budovanie inštitúcií;
  1. vyjadruje hlboký nesúhlas so zatknutím pastora Evana Mawarireho; zdôrazňuje, že jeho prepustenie na kauciu nie je dostatočné a že je nevyhnutné úplne stiahnuť politicky motivované obvinenia proti nemu;
  2. vyzýva zimbabwianske orgány, aby zaistili, aby sa systém trestného súdnicstva nezneužíval na cieľené útoky proti obhajcom ľudských práv, ako je pastor Evan Mawarire, na ich obťažovanie či zastrasovanie;
  3. vyjadruje presvedčenie, že sloboda zhromažďovania a združovania a sloboda prejavu sú základnými prvkami každej demokracie; zdôrazňuje, že vyjadrenie názoru nenásilným spôsobom je ústavným právom všetkých občanov Zimbabwe, a upozorňuje orgány na ich povinnosť chrániť práva všetkých občanov;
  4. vyjadruje hlboké znepokojenie nad správami organizácií pôsobiacich v oblasti ľudských práv o politickom násilí, ako aj reštriktívnych opatreniach voči obhajcom ľudských práv a ich zastrasovaní; vyjadruje poľutovanie nad tým, že od posledných volieb a prijatia novej ústavy v roku 2013 bol dosiahnutý len nepatrný pokrok, pokiaľ ide o zásadu právneho štátu, a najmä smerovanie k reforme situácie v oblasti ľudských práv;
  5. vyzýva zimbabwianske orgány, aby zistili, kde sa nachádza Itai Dzamara, a zabezpečili, aby boli osoby zodpovedné za jeho únos postavené pred súd; poznamenáva, že vyjadrenie názoru nenásilným spôsobom je ústavným právom všetkých občanov Zimbabwe a že je povinnosťou orgánov chrániť práva všetkých občanov;
  6. vyjadruje tiež znepokojenie nad prípadom Lindy Masarirovej, ktorá bola odsúdená na základe obvinení z verejného násillia počas národného štrajku 6. júla 2016; vyzýva zimbabwiansku vládu, aby prejavila zdržanlivosť a rešpektovala ľudské práva všetkých občanov Zimbabwe vrátane práva na slobodu prejavu a slobodu zhromažďovania; pripomína vláde jej povinnosť rešpektovať, dodržiavať, a nie podkopávať ústavu a nestranne a bez výnimky slúžiť všetkým obyvateľom Zimbabwe;
  7. vyzýva delegáciu EÚ v Harare, aby naďalej poskytovala pomoc Zimbabwe v záujme zlepšenia situácie v oblasti ľudských práv a aby preskúmala možnosti uľahčenia volebnej pozorovateľskej misie EÚ;
  8. opäť zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ začala politický dialóg so zimbabwianskymi orgánmi v rámci Dohody z Cotonou, čím by potvrdila odhodlanie EÚ podporovať miestne obyvateľstvo;

9. trvá na tom, že EÚ musí zabezpečiť, aby finančné prostriedky vyčlenené pre Zimbabwe na jeho národný indikatívny program skutočne smerovali do príslušných oblastí, a vyzýva zimbabwiansku vládu, aby umožnila Komisii neobmedzený prístup k projektom financovaným z prostriedkov EÚ a posilnila svoju otvorenosť voči technickej pomoci pre spoločne dohodnuté projekty a programy;
10. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Komisii, Rade, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, ESVČ, vláde a parlamentu Zimbabwe, vládam Juhoafrického rozvojového spoločenstva a Africkej únii.